

Sygn. akt: I C 137/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Halina Sekuła
Protokolant:	Marcin Żywiec

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r.

sprawy z powództwa **P. W.**

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 20.000 zł

I. zasądza na rzecz powoda P. W. od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 marca 2015 roku do dnia zapłaty,

II. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Krośnie kwotę 273,08 zł (dwieście siedemdziesiąt trzy złote 08/100) tytułem brakującej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego,

III. zasądza na rzecz powoda P. W. od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 3.734 zł (trzy tysiące siedemset trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 137/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 16 stycznia 2018 r.

Powód P. W. domagał się zasądzenia od strony pozwanej – (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 20 000,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 marca 2015 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 21 września 2002 r. w wypadku samochodowym spowodowanym przez osobę ubezpieczoną u strony pozwanej, doznał ciężkich obrażeń ciała – rozległych obrażeń głowy. W opinii lekarza biegłego sporządzającego opinię na potrzeby postępowania karnego, obrażenia doznane przez powoda były obrażeniami ciężkimi, powodującymi realne zagrożenie życia. Po powrocie do domu poszkodowany, pomimo utrzymujących się objawów bólowych i bardzo ograniczonej sprawności fizycznej nie leczył się, co było podyktowane niską świadomością w zakresie opieki zdrowotnej panującej w domu powoda. Do dnia dzisiejszego powód odczuwa bóle głowy, P. W. nigdy nie podjął dalszego kształcenia, nie jest w stanie pracować. W związku ze zmniejszeniem

sprawności fizycznej po wypadku i pogłębieniem niepełnosprawności umysłowej w dniu 03 grudnia 2002 r. wobec powoda orzeczono umiarkowany stopień niepełnosprawności. Ubezpieczyciel po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłacił P. W. kwotę 10 000,00 zł., co miało miejsce w 2003 r. Taka kwota w ocenie powoda jest niewystarczająca, jeżeli chodzi o rozmiar doznanych przez niego w następstwie wypadku cierpień.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Krośnie w dniu 31 grudnia 2015 r. strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych (k. 64).

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że w toku postępowania likwidacyjnego powodowi została wypłacona kwota 10 000,00 zł. i w jego ocenie jest to kwota, która w pełni rekompensuje poniesiony przez niego uszczerbek o charakterze niemajątkowym. Obrażenia, których doznał powód w następstwie wypadku, pozwoliły mu powrócić do sprawności fizycznej. Powód jest osobą samodzielną (jakkolwiek niesprawną intelektualnie, co nie jest skutkiem wypadku), nie wymaga pomocy osób trzecich, proces leczenia jest dawno zakończony. Podniósł także, że w 2003 r. wypłacona powodowi kwota 10 000,00 zł. stanowiła realną i wymierną rekompensatę za doznany przez powoda uszczerbek. Od momentu wypadku stan zdrowia powoda nie uległ pogorszeniu, wobec czego nie ma podstaw do przyznania mu dalszego zadośćuczynienia. Co do żądania odsetek, strona pozwana w przypadku zasądzenia na rzecz powoda kwoty zadośćuczynienia, domagała się ich przyznania dopiero od daty wyrokowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 września 2002 r. o godz. 22.45 w miejscowości R. na ul. (...) doszło do wypadku drogowego spowodowanego przez kierowcę samochodu P. nr rej. (...). G. K., będąc w stanie nietrzeźwości, kierując samochodem, w wyniku nieostrożnej, brawurowej jazdy, na łuku drogi zjechał na przeciwległy pas ruchu, doprowadzając do zderzenia czołowego z prawidłowo poruszającym się samochodem marki F. (...) nr rej. (...) kierowanym przez K. G.. Pasażerem pojazdu f. (...) był powód P. W..

G. K. jako sprawca wypadku został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 25 marca 2003 r. sygn. akt II K 894/02 za przestępstwo z art. 177 § 2 kk. w zw. z art. 178 kk. na karę 7 lat pozbawienia wolności.

Pojazd sprawcy wypadku w chwili zdarzenia objęty był umową obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

W wyniku wypadku powód doznał rozległego urazu głowy połączonego z utratą przytomności. Z miejsca wypadku został zabrany karetką Pogotowia (...) do Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. na Oddział Chirurgiczny. W szpitalu po wykonaniu badań głowy (RTG czaszki oraz KT) u powoda stwierdzono stłuczenie prawego płata czołowego, odmę wenątrzczażskową okolicy czołowej, złamanie podstawy czaszki, złamanie ścian bocznych i przyśrodkowych obu oczodołów oraz złamanie zatok szczękowych i sitowia. W związku z rozległymi obrażeniami głowy, P. W. został przetransportowany na Oddział Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala nr (...) w R.. W dniu 27 września 2002 r. powód został poddany zabiegowi operacyjnemu kraniotomii. Zabieg obejmował m.in. otwarcie czaszki powoda, nacięcie opony twardej, oddzielenie podstawy płatów czołowych, ponowne przyklejenie podstawy płatów i przywrócenie płatków kostnych. W trakcie operacji zdiagnozowano uszkodzenie opony twardej. Po operacji P. W. przebywał w szpitalu do dnia 04 października 2002 r. Po powrocie ze szpitala powód przebywał pod opieką lekarza rodzinnego, korzystał również z pomocy specjalistów. Jego rekonwalescencja zbiegła się z chorobą nowotworową matki, więc ojciec powoda S. W. musiał rozdzielić swój czas na leczenie żony i syna.

Przez długi okres po wypadku, powód potrzebował pomocy przy najprostszych czynnościach codziennych, jak ubieranie się, mycie, przygotowywanie posiłku, sprzątanie. W chwili wypadku P. W. miał 18 lat, uczęszczał do szkoły zawodowej. Z powodu stanu zdrowia po wypadku pokrzywdzony był zmuszony zaprzestać nauki i nie skończył szkoły. Powodowi bezpośrednio po operacji zakazano jakiegokolwiek aktywności fizycznej, musiał zrezygnować z grania w piłkę, co bardzo lubił robić. W tym okresie P. W. był całkowicie wyłączony z życia towarzyskiego. Większość czasu spędzał w domu w pozycji leżącej. Na co dzień powód był zmuszony mierzyć się z towarzyszącym mu bólem głowy

i zawrotami. Przed wypadkiem pomagał ojcu w gospodarstwie rolnym, które upadło, gdyż choroba syna i żony uniemożliwiła S. W. jego prowadzenie.

Po pierwszym roku od wypadku sprawność powoda się poprawiła, lecz w dalszym ciągu był on osobą niesamodzielną. Przed wypadkiem u P. W. stwierdzono umiarkowany stopień upośledzenia umysłowego, jednakże fizycznie poszkodowany był w pełni sprawny. Natomiast po wypadku nastąpiło ograniczenie koordynacji ruchowej pokrzywdzonego, aktywność fizyczna powodowała u niego bóle i zawroty głowy. Powód miał problemy z mową, występowały też u niego stany lękowe. P. W. skarży się także na pojawiające się „szumy” w uszach.

Do chwili obecnej pokrzywdzony pozostaje pod opieką ojca S. W.. P. W. do chwili obecnej odczuwa bóle głowy, ma zaniki pamięci i świadomości, problemy z wypowiedzeniem się. Po wypadku u pokrzywdzonego na twarzy pozostały blizny. W związku ze zmniejszeniem sprawności o wypadku i pogłębieniem nieprawności umysłowej w dniu 3 grudnia 2002 r. orzeczono wobec powoda umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W toku postępowania likwidacyjnego przeprowadzonego bezpośrednio po wypadku powodowi została przez ubezpieczyciela przyznana kwota 10 000,00 zł. P. W. w dniu 12 lutego 2015 r. wystąpił do strony pozwanej o zapłatę kwoty 60 000,00 zł. tytułem dalszego zadośćuczynienia. Strona pozwana pismem z dnia 02 marca 2015 r. poinformowała przedstawiciela poszkodowanego, że szkoda z dnia 21 września 2002 r. była już przedmiotem rozpatrywania w 2003 r. i odmówiła zapłaty dalszego zadośćuczynienia, od czego powód się odwołał (pismo z 15.04.2015 r.). Ubezpieczyciel swą ostateczną decyzję przekazał P. W. pismem z dnia 07 maja 2015 r.

Biegły W. M. (k. 165-167) we wnioskach końcowych opinii wskazał, że na skutek wypadku z dnia 21 września 2002 r. powód doznał ciężkiego urazu czaszkowo mózgowego z licznymi złamaniami mózgu i twarzoczaszki, z odmą śródczaszkową, uszkodzeniem nitek węchowych, stłuczeniem płata czołowego prawego mózgu. Wskutek urazu mózgowego wystąpiła utrata przytomności. W następstwie wypadku powód wymagał leczenia operacyjnego plastyki przedniego dołu czaszki. Pełne leczenie neurochirurgiczne i rekonwalescencja pooperacyjna trwała około 4 - 5 miesięcy. Po tym okresie utrwały się objawy uszkodzenia nitek węchowych, co powoduje brak węchu oraz zaburzenia czynności intelektualnych po postacią cerebrastenii pourazowej, potwierdzonej badaniem psychologicznym. Z tych powodów, biegły stwierdził u powoda, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w punkcie 1a (rozległa blizna pooperacyjna okolicy czołowej) – 5%, w punkcie 2 (szczeliny pooperacyjne kości czołowych) – 7%, w punkcie 10 a (cerebrastenia pourazowa) – 8%, w punkcie 20d (utrata węchu) – 5%, co w sumie daje 25% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Przebyty wypadek spowodował złamanie kości czaszki powodując odmę śródczaszkową co wymagało zaopatrzenia neurochirurgicznego, operacyjnego czaszki. Wskutek przemieszczenia się struktur mózgu doszło do przerwania nitek węchowych w przednim dole czaszki, co spowodowało utratę węchu. Biegły wskazał, że zmiany te są nieodwracalne. Uszkodzenia płata czołowego spowodowało utrwalone zaburzenia wyższych czynności intelektualnych.

/dowód: akta sprawy sygn. II K 894/02, historia choroby powoda - k. 23-49, odpis opinii sądowno-lekarskiej – k. 51, pismo pozwanego z dnia 02.03.2015 r. (2 szt.) – k. 55, 57, pismo (...) Instytutu (...) z dnia 15.04.2015 r. – k. 56, opinia biegłego neurochirurga W. M. – k. 165-167, zeznania świadka S. W. – k. 120/2-121, akta szkodowe (...)

Wszystkie dowody Sąd uznał za wiarygodne, bowiem są wewnętrznie spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Opinia biegłego jest dodatkowo fachowa i rzetelna i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd za wiarygodne uznał zeznania świadka S. W., gdyż są spójne, logiczne, wyczerpujące, uzupełniają się wzajemnie i z pozostałymi przeprowadzonymi dowodami.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Bezsporna w sprawie jest odpowiedzialność (...) S.A. z siedzibą w W. za następstwa wypadku, któremu uległ P. W. w dniu 21 września 2002 roku.

Legitymacja bierna pozwanego w sprawie nie budzi wątpliwości, albowiem sprawca wypadku był ubezpieczony od następstw odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej, która wypłaciła już częściowe zadośćuczynienie w ramach prowadzonego przez siebie postępowania likwidacyjnego. Tym samym przedmiotem sporu była nie odpowiedzialność firmy ubezpieczeniowej, lecz wysokość dochodzonego przez powoda zadośćuczynienia.

Materialnoprawna podstawa tej odpowiedzialności wynika z art. 822 kc. oraz art. 9 i 19 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. 2013rok poz.392 – tekst jednolity z późn. zm.). Zgodnie z ich treścią przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w czasie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Natomiast uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Przesądzivszy zatem odpowiedzialność (...) S.A. z siedzibą w W., co do zasady, należy przejść do oceny wysokości roszczenia powoda P. W..

W myśl przepisów kodeksu cywilnego zadośćuczynienie pieniężne sąd może przyznać poszkodowanemu, między innymi w razie doznania przez niego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (art. 445 §1 w zw. z art. 444 §1 kc). Zadośćuczynienie obejmuje doznaną krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne, ma charakter całościowy i stanowi złagodzenie cierpienia powoda, będąc pieniężną rekompensatą za doznaną przez niego krzywdę, mając przy tym charakter jednorazowy.

Co do wysokości zadośćuczynienia orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest bogate, a linię jego należy uznać za ugruntowaną. Jako wskaźniki jego wysokości przyjmuje się w doktrynie stopień cierpienia fizycznych, bolesność zabiegów, trwałość skutków czynu niedozwolonego, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, wreszcie utratę możliwości uprawiania sportów, wykonywania niektórych zawodów, doksztalcania, chodzenia na wycieczki i korzystania z innych rozrywek kulturalnych.

Przyznanie zadośćuczynienia i jego wysokość należą do wyłącznego uznania sądu. Pojęcie „odpowiedniej” sumy użyte w art. 445 §1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (tak: SN w wyroku z 26.02. (...). 4 CR 902/61 OSN (...) nr 5 poz.107; SN w wyroku z 24.06.1965 r., I PR 203/65, OSP i KA 1966 poz. 92; wyrok SN z 22.03.1978 r.; IV CR 79/78 – niepublikowane; wyrok SN z 22.04.1985 r., sygn. II CR 94/84 – niepublikowane; wyrok SN z 30.01.2004 r., I CK 131/03 – niepublikowane).

W rozpoznawanej sprawie, po analizie całokształtu materiału dowodowego Sąd uznał, że za doznaną przez powoda krzywdę, odpowiednią sumą zadośćuczynienia, poza już wypłaconą mu kwotą 10 000,00 zł, będzie kolejne 20 000,00 zł, co daje łącznie 30 000,00 zł.

Powód P. W. skutki zdarzenia z dnia 21 września 2002 r. odczuwa do dnia dzisiejszego. W wyniku wypadku pokrzywdzony doznał bardzo poważnych obrażeń głowy, które zagrażały jego życiu. P. W. został przewieziony do szpitala w K., a następnie po wykonaniu badań na Oddział Neurochirurgiczny w R., gdzie został poddany operacji chirurgicznej. Biegły wskazał, że na skutek wypadku z dnia 21 września 2002 r. powód doznał ciężkiego urazu czaszkowo mózgowego z licznymi złamaniami mózgu i twarzoczaszki, z odmą śródczaszkową, uszkodzeniem nitek węchowych, stłuczeniem płata czołowego prawego mózgu. Wskutek urazu mózgowego wystąpiła utrata przytomności. w następstwie wypadku powód wymagał leczenia operacyjnego plastyki przedniego dołu czaszki. Operacja została

wykonana w dniu 27 września 2002 r. Pełne leczenie neurochirurgiczne i rekonwalescencja pooperacyjna trwała około 4 - 5 miesięcy.

Powód przez długi czas po wypadku wymagał pomocy osoby trzeciej, w najprostszych czynnościach dnia codziennego pomagali mu członkowie rodziny. Całkowicie została wykluczona jakakolwiek aktywność fizyczna, każdy gwałtowniejszy ruch powodował bóle i zawroty głowy. Wypadek i doznane w jego wyniku obrażenia w znaczny sposób spowolniły aktywność życiową powoda, w tym fizyczną, nie mógł pomagać już ojcu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, zakończył także naukę w szkole. Nie mógł także uczestniczyć w spotkaniach towarzyskich z rówieśnikami, a należy pamiętać, że w chwili wypadku powód miał 18 lat i praktycznie całe życie przed sobą. Dyskomfortem dla poszkodowanego były również pozostałe po wypadku i operacji blizny w okolicy czoła i twarzy. Powód nie odzyskał już nigdy pełnej sprawności fizycznej.

Ponadto biegły wskazał, że po okresie rekonwalescencji utrwaliły się u powoda objawy uszkodzenia nitek węchowych, co powoduje brak węchu oraz zaburzenia czynności intelektualnych po postacią cerebrastenii pourazowej, potwierdzonej badaniem psychologicznym. Z powyższych powodów, biegły stwierdził u powoda zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w punkcie 1a (rozległa blizna pooperacyjna okolicy czołowej) – 5%, w punkcie 2 (szczeliny pooperacyjne kości czołowych) – 7%, w punkcie 10 a (cerebrastenia pourazowa) – 8%, w punkcie 20d (utrata węchu) – 5%, co w sumie daje 25% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Biegły wskazał, że zmiany te są nieodwracalne. Uszkodzenia płata czołowego spowodowało utrwalone zaburzenia wyższych czynności intelektualnych.

Powód w toku postępowania likwidacyjnego przeprowadzonego bezpośrednio po wypadku, otrzymał od ubezpieczyciela kwotę 10 000,00 zł. Od takiej decyzji P. W. się nie odwoływał. Z uwagi na wysokość określonego przez biegłego trwałego uszczerbku na zdrowiu należy stwierdzić, że wypłacona powodowi kwota zadośćuczynienia, mimo upływu czasu, jest kwotą niewystarczającą. Dlatego też Sąd orzekł o zasądzeniu na rzecz powoda całości kwoty dochodzonej pozwem (pkt I wyroku).

Odsetki ustawowe zostały zasądzone na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego, toteż przekształcenie go w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia (art. 455 kc, wyrok SN z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06, LEX nr 274209), a zakład ubezpieczeń ma obowiązek spełnić świadczenie w terminie 30 dni od zgłoszenia szkody (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym

i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). Strona powodowa wystąpiła o dopłatę zadośćuczynienia pismem z dnia 12 lutego 2015 roku. Szkodzie został nadany numer (...), co wskazuje, że została ona zarejestrowana w dniu 18 lutego 2015 r. Powód w uzasadnieniu żądania odsetek od daty 23 marca 2015 r. zakładał, że jego korespondencja trafiła do strony pozwanej najpóźniej w dniu 20 lutego 2015 r. Żądanie zasądzenia odsetek od dnia 23 marca 2015 r. jest więc w pełni uzasadnione.

Orzeczenie o kosztach (pkt III wyroku) opiera się na art. 98 k.p.c. Powód wygrał sprawę w całości, tak więc pozwany winien zwrócić mu w całości poniesione przez niego koszty procesu (opłata od pozwu 1000,00 zł. koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 2434,00 zł. oraz zaliczka na poczet opinii biegłego 300,00 zł.).

Powód wpłacił zaliczkę na poczet opinii biegłego w kwocie 300,00 zł. W związku z powyższym Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz SP – Sądu Rejonowego w Krośnie kwotę 273,08 zł. tytułem brakującej zaliczki na poczet opinii biegłego (pkt II wyroku).

Z:

1. (...)

2. (...)